

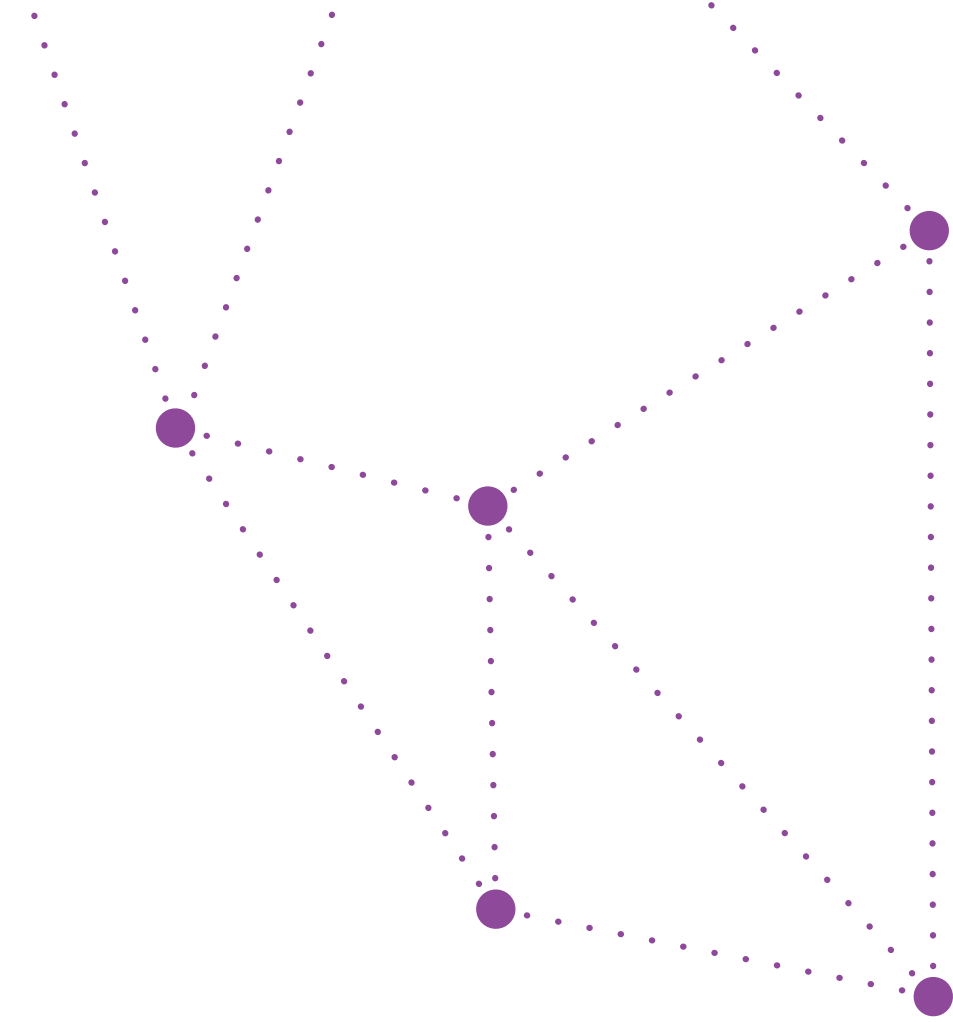
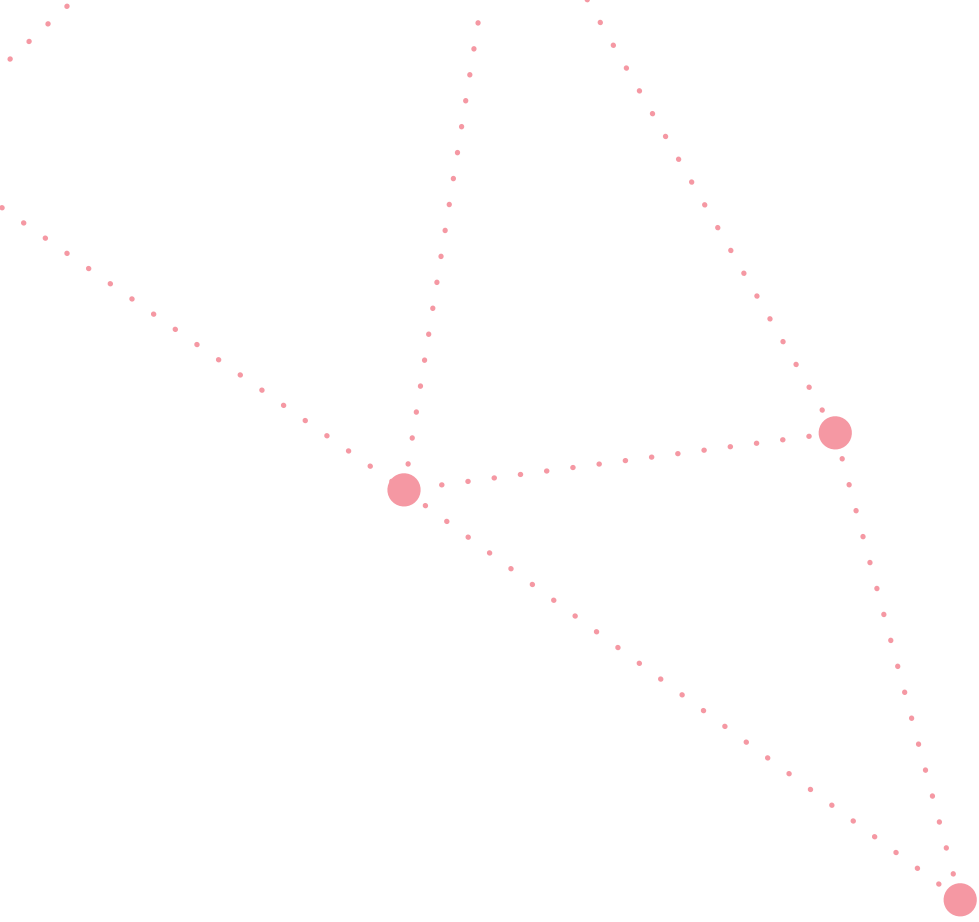
INSPIRATIEGIDS SPREKENDE BEELDEN UIT HET ZUIDEN

Wereldhuis West-Vlaanderen

Provinciaal forum voor relaties met het Zuiden

west-vlaanderen
de gedreven provincie

Inhoudstafel

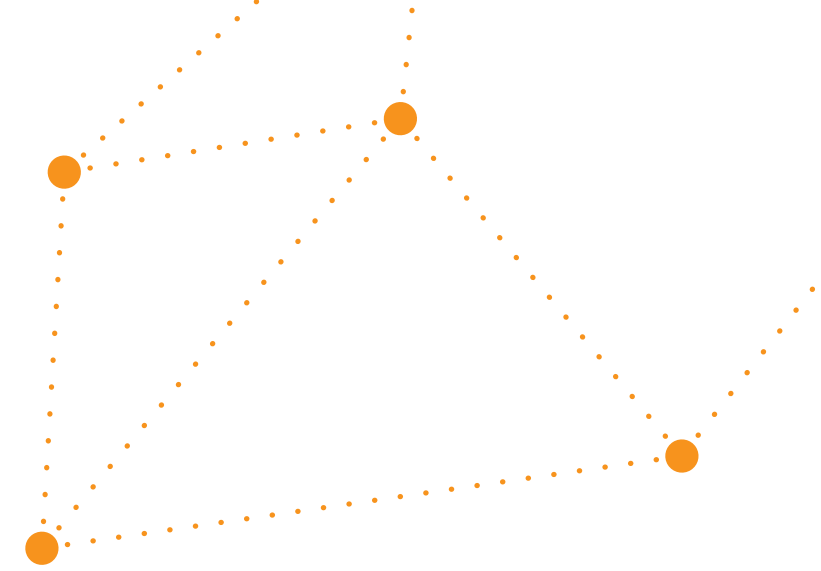
Inleiding	_ 3
Voorwoord	_ 5
De winnende beelden	_ 6
Een greep uit de mooiste foto's	_ 10
Foto's uit het Zuiden vragen om aandacht voor beeldvorming	_ 30
Colofon	_ 35

INLEIDING

DE KRACHT VAN BEELDEN

Een beeld zegt meer dan duizend woorden. Je kan nog zo veel vertellen over je project, maar een foto zal veel langer blijven hangen. De Provincie West-Vlaanderen stimuleert Wereldburgerschap en besteedt daarbij bijzondere aandacht aan het Zuiden. Ze ondersteunt projecten in het Zuiden, maar –en dat is minstens even belangrijk- ze wil het draagvlak voor Wereldburgerschap in de Provincie ook verstevigen.

Beeldmateriaal is essentieel om projecten –en bij uitbreiding het Zuiden- een gezicht te geven, hier in West-Vlaanderen. Met de fotowedstrijd 'sprekende beelden uit het Zuiden' brengt de Provincie het belang van goede foto's voor het voetlicht. Het resultaat is deze inspiratiegids. Het beoogde doel is meervoudig: vierde pijlers in de spots zetten, hoogwaardige foto's verzamelen, maar ook nog eens de nadruk leggen op correcte en genuanceerde beeldvorming.

VOORWOORD

Al meer dan 40 jaar ondersteunt onze Provincie West-Vlaanderen projecten in het Zuiden. Momenteel gaat meer dan 1% van ons werkingsbudget naar het Zuiden. We zijn trots het goede voorbeeld te geven.

Werken aan een duurzame, solidaire wereld is een gedeelde verantwoordelijkheid, van zowel overheid, ondernemers, middenveld, academici als burgers. Solidariteit met het Zuiden zit, o.a. via de missionaire geschiedenis, in het DNA van onze Provincie en haar inwoners.

Het zijn de honderden West-Vlaamse organisaties die de solidariteit in meer dan 40 landen in het Zuiden vorm geven.

En dat doen ze samen met geëngageerde burgers en organisaties daar. De foto's in deze inspiratiegids tonen deze, nog steeds te vaak onderbelichte, kant van het Zuiden. Geen strooien rokjes, geen arm-maar-gelukkig-foto's of miserabele beelden van armoede...

Wel veerkrachtige mensen die –vaak in moeilijke omstandigheden– werken

aan hun eigen toekomst. De meest duurzame oplossingen worden door de eigen bevolking uitgewerkt en toegepast. Degelijk ontwikkelingswerk in het Zuiden vertrekt vanuit de gedachte dat mensen in het Zuiden zelf het beste weten wat er moet gebeuren en dat onze rol er vooral in bestaat hun plannen te ondersteunen.

We kregen bijzonder veel zeer sprekende en appellerende foto's. De jury had geen makkelijke taak om de beste beelden uit te kiezen. Mijn appreciatie gaat uit naar alle deelnemers en eenieder die solidariteit in en met het Zuiden mogelijk maakt.

Jean de Bethune
Gedeputeerde voor Noord-Zuid-beleid
Provincie West-Vlaanderen

DE WINNENDE BEELDEN

DE SELECTIE

Deze inspiratiegids bundelt een selectie uit de ingezonden 'spreekende foto's uit het Zuiden'. Beelden die technisch in orde zijn, aanspreken én een verhaal vertellen. De jury oordeelde over de foto's en over de vraag of er een verhaal verteld wordt, maar niet over het vertelde verhaal of het achterliggend project.

De keuze werd gemaakt door een jury waarin Stefaan Beel en Luk Dombrechts als externe juryleden zetelden. Stefaan Beel is een bekende Roeselaarse beroeps- en persfotograaf, die een haarscherpe blik combineert met gevoel. Luk Dombrechts is sinds jaar en dag (vrijwillig) medewerker bij 11.11.11, fotograaf op o.a. Dranouterfestival

en ook regelmatig huisfotograaf op activiteiten van het wereldhuis.

De jury was aangenaam verrast door de vele mooie en kwalitatief goede foto's. "Het zal moeilijk worden," was dan ook de eerste zin bij de bespreking. Het gevoel dat een foto oproept bleek een belangrijk eerste criterium te zijn. Technische elementen als bijwerken van kleuren, lijnen, kadrering, positie, dieptescherpte, blik in de lens (of net niet) en belichting maakten het verschil. Maar ook vragen over het verhaal passeerden de revue: wat gebeurt er op de foto? Wat zie je op het tweede gezicht? Wat is de link met het project?

1ste plaats

HOEVE JONG LANDBOUWERSGEZIN

Rwanda • Vlaams-Rwandese Vereniging Umubano vzw

De Rwandese organisatie Centre de Perfectionnement et de Promotion Agricole begeleidt jonge landbouwersgezinnen in het optimaliseren van hun oogsten en veestapel. Door opleiding, materiaal en infrastructuur worden deze boeren op middellange termijn zelfstandig.

WOORDEN VAN DE JURY

Een verrassende originele foto. Je blik wordt naar de mensen gezogen via de lijnen. De diepte in de foto wordt nog versterkt door het licht. Er is een prachtige vlakverdeling met detail ook in de donkere partijen. Bovendien is de boerderij waarin de mensen staan de essentie van het ondersteunde project.

2de plaats

GATAGARA - REVALIDATIE

Rwanda • BuBaO St.-Idesbald, campus Ten Bunderen Moorslede

Twee kinderen op de revalidatieafdeling van het 'Home de la Vièrge des Pauvres'. Dit is een orthopedisch centrum waar kinderen en jongeren met een fysieke handicap zorgen krijgen. Zij leren er lopen en worden begeleid tot zelfstandigheid via onderwijs en beroepsopleidingen.

WOORDEN VAN DE JURY

De link met de inhoud van het project is duidelijk aanwezig en tegelijk is het een happy foto die kansen uitstraalt. Het is een prachtig portret met een goede belichting. De lijnen in de foto ondersteunen de goede compositie. De achtergrond is eenvoudig maar sprekend. De geringe scherptediepte versterkt dat nog.

8

3de plaats

DE OOGST

India • Wereldsolidariteit

AREDS geeft Indiase boeren weer hoop door kleinschalige biologische landbouw via opleidingen te bevorderen en een biomodelboerderij te starten, gerund door vrouwen. Het resultaat: meer voedselzekerheid, een beter inkomen voor boeren én meer kansen voor vrouwen.

WOORDEN VAN DE JURY

Een foto met enorme dynamiek: er zit beweging in de persoon, in het veld, in de lijnen,... Het licht leeft en geeft nog extra beweging. De foto is coloriek heel sterk.

9

EEN GREEP UIT DE MOOISTE FOTO'S

EEN AANTAL TIPS

De foto's geven een blik op door de Provincie ondersteunde projecten. Daarom moesten er ook mensen op staan. Soms centraal, soms onrechtstreeks. Want mensen geven het Zuiden een gezicht.

We moeten wel waakzaam blijven: foto's geven de kans om het Zuiden een gezicht te geven, maar houden ook het risico in dat ze een verkeerd of stereotiep beeld schetsen. Omdat dit misschien beter in ons

kraam past, verenigen we het Zuiden soms tot een rampgebied, een bounty-eiland,... In deze inspiratiegids vind je enkele aandachtspunten rond beeldvorming. Deze tips kregen we van de collega's van Kleur Bekennen, experts als het over beeldvorming gaat.

Als kers op de taart geven we hier en daar een citaat van de jury mee.

MUSIC CONNECTS.

Bosnië-Herzegovina • Crea Thera International

Muziekbegeleider Marko Stankovic nam als kind deel aan creatieve workshops van Crea Thera. Nu begeleidt hij zelf kinderen, jongeren en psychiatrische dagpatiënten in Srebrenica en omstreken.

WOORDEN VAN DE JURY

Deze foto doorbreekt het stereotiepe beeld van ontwikkelingssamenwerking.

ZORG VOOR ELKAAR

Malawi • Kudimba Foundation België

Annie heeft een auditieve handicap, Hanifa heeft een fysieke beperking, beide meisjes hebben ook een complexe thuissituatie. Ze zijn echte doorzetters die alle kansen die ze krijgen met beide handen grijpen. Peer support is krachtig in de Malawische cultuur en Kudimba wil deze maximaliseren.

WOORDEN VAN DE JURY

Fotografisch een heel sterke foto. Dat je pas op het tweede gezicht ziet dat het personen met een beperking zijn, geeft extra kracht aan de foto.

BLIJ MET GEMALEN GRAAN

Senegal • Makoye Kafo Vzw

De vrouw op de foto maakt tegen een kleine vergoeding gebruik van de graanmolen, die er kwam in samenwerking met Vzw Makoye Kafo. De molen verlicht het werk van vrouwen die voordien het graan met de hand stampten.

PLOEGEN OP 3.500 METER HOOGTE

Peru • Trias

Peruaanse aardappelboeren ploegen in ijle lucht hun aardappelveld. Hun jonge coöperatieve Coopagros investeert in de productie, verwerking en verkoop van gevriesdroogde aardappelen.

TANDEN POETSEN

Cambodja • Hope For The Children

Met 200 tandenborstels en tubes organiseerde Hope For The Children een sessie rond mondhygiëne. Het project pakt armoede aan door de sensibilisering van kinderen. Op die manier doorbreken ze de vicieuze cirkel van armoede.

WOORDEN VAN DE JURY

In deze foto zit een quasiperfecte draaiing.

SMILE

Ethiopië • See & Smile vzw

De gelaatsuitdrukking zegt vaak meer dan woorden, wanneer mensen hun zicht terugkrijgen dankzij een bril. De oog- en tandartsen van See & Smile trekken naar verschillende Afrikaanse landen om patiënten te behandelen.

WOORDEN VAN DE JURY

Zeer mooie foto die spontaan een glimlach opwekt.

DE WATERDRAAGSTERS

Burkina Faso • Beog Neere Boulzoma

De foto is genomen de dag voor een feest in het dorp. Iedereen is in de weer. Dankzij het drinkwaterproject moeten de vrouwen niet te ver lopen. Ze halen graag samen water, de waterpomp is de verzamelplaats waar het laatste nieuws wordt uitgewisseld.

WOORDEN VAN DE JURY

Een zeer mooie kleurrijke foto. Dat de rij mensen doorbroken is, maakt de foto af.

WATER VOOR DU EN BUKURU

Nigeria • Kitanda vzw

Jonge kinderen, wezen, slachtoffers van Boko Haram spelen nu opnieuw samen. De Nigeriaanse NGO Christian Faith Ministries verenigt de zwaar getroffen leefgemeenschappen via samenwerking met en tussen moslims en christenen.

WOORDEN VAN DE JURY

Je ziet onmiddellijk waar het over gaat: water. Goede belichting op de gezichten. Jammer dat de paal het gezicht van één persoon een stuk verbergt.

WATER VOOR DE KINDEREN VAN MIKUMIKIDS

Tanzania • Mikumikids vzw

Water, zuiver drinkwater, is voor iedereen uitermate belangrijk. MikumiKids heeft een nieuwe waterput laten boren. Daardoor moeten de veertig kinderen uit het weeshuis geen zeven kilometer ver meer stappen om water.

WOORDEN VAN DE JURY

De kleurcombinatie en de mooie compositie geven je direct het juiste gevoel, het water zorgt voor dat extraatje.

BEROEPSOPLEIDING IN COTONOU - SNIT EN NAAD

Benin • Via Don Bosco

Jongens die een opleiding snit en naad volgen in een Don Bosco centrum voor beroepsopleiding.

AVONDTRAINING

Guinee • Amoukanama

Amoukanama wil een circusschool bouwen in Conakry. Zo creëren ze een veilige plek waar jongeren zich vormen tot professionele artiesten om op een legale manier de wereld in te kunnen trekken.

WOORDEN VAN DE JURY

Hoewel de foto eigenlijk onderbelicht is, geeft net dat de sterkte aan het beeld.

EEN NIEUWE WERELD(BOL) IN DE KLAS

Nepal / Peru • Himalayan Projects vzw / VBS De Schatkist Ichtegem / VBS De Ladder Reninge

De basisschool van Chitre zet in op alternatief onderwijs met aandacht voor creatief denken en betrokkenheid van de leerlingen.

OPSTART VAN EEN WATERPUT

Niger • Indigo

Indigo realiseert waterprojecten in de broussedorpen rond Agadez. De projecten worden gerealiseerd op vraag van en in samenwerking met de lokale bevolking. Handmatig wordt een waterput gegraven, gemiddeld tot 25m diepte.

MPAHA

Ghana • Athena Campus Pottelberg Kortrijk - Lifeschool Ghana

Athena Campus Pottelberg heeft sinds een vijftal jaar een partnerschap met een school in Buipe, Ghana. Het uitwisselingsproject draait rond het centraal idee 'leren van elkaar op voet van gelijkheid'.

WOORDEN VAN DE JURY

Een foto met heel mooie kleuren. De leegte op de achtergrond spreekt aan.

TROTS

Mali • Teriya vzw

De twee initiatiefneemsters van de organisatie Benkan kijken vol trots naar hun afgestudeerde meisjes. Het opleidingscentrum Benkan zet in op zowel technische opleidingen als op algemene vorming.

BLIJE LOKALE GEMEENSCHAP

Ethiopië • Rotary club Tielt

De lokale gemeenschap viert de opening van een gezondheidscentrum. Deze onderging een upgrade van zowel infrastructuur, inrichting als medische apparatuur.

WOORDEN VAN DE JURY

De belichting zit goed. Bij donkere gezichten is dat een extra uitdaging.

BANGRÉ NOOMA - KLASLOKAAL

Burkina Faso • vzw Sabou

De nood aan kleuteronderwijs is zeer groot en het aanbod was nihil. Onder impuls van de lokale bevolking werd de kleuterschool Bangré Nooma opgericht. Naast onderwijs krijgt dit gebouw, met een bijzondere architectuur, nog tal van andere functies.

WOORDEN VAN DE JURY

In deze foto zit een tekening, er wordt gespeeld met licht.

INDIAN GIRL POWER

India • Orthoagogisch Centrum Sint-Jan-de-Deo in Handzame

Een foto uit de lessen zelfverdediging op de Saint Peters School in het dorp Simalia. De dorpeelingen behoren tot één van de meest kwetsbare bevolkingsgroepen in India. Dankzij de komst van de school krijgen de kinderen onderwijs, daarvoor werkten ze onder menonwaardige omstandigheden in de illegale steengroeves.

MIJMEREN OVER DE TOEKOMST

Haïti • vzw Tysea - Kinderen zijn de hoop van Haïti

Tysea is een weeshuis in Haïti. De kinderen worden opgevangen in een huiselijke sfeer waarin ze zich veilig voelen en zich kunnen ontplooiën. Het belangrijkste is dat de kinderen de kans krijgen om naar school te gaan. Zo kunnen ze via onderwijs in hun eigen toekomst voorzien en in die van hun gemeenschap.

WOORDEN VAN DE JURY

Deze foto is een beetje mysterieus. Vooral de kleuren en de mooie achtergrond geven de juiste sfeer.

FOTO'S UIT HET ZUIDEN VRAGEN OM AANDACHT VOOR BEELDVORMING

Gebruik geen vernederende beelden

Dat klinkt logisch, maar al te vaak kijken we naar andere culturen in termen van achterstand. Onze eigen cultuur is de maatstaf, en de andere cultuur staat nog niet zo ver. Ze hebben nog geen elektriciteit, ze wonen nog in hutten... Beelden van dansen in strooien rokjes is dan misschien niet de beste oplossing.

Focus op het concrete en hoed je voor veralgemeningen

Met één foto kan je nooit een overzicht geven van een project, een werking, een land, ... Je focust dan ook beter op één concrete zaak, één moment, één gezichtsuitdrukking; die aanspreekt en zal bijblijven.

Behandel problemen in hun context

Misschien lukt het om niet zozeer het probleem maar (een deel van) de oplossing in beeld te brengen?

Belicht een onverwacht aspect van het leven in het Zuiden

Zo vermijd je dat uitsluitend de negatieve dingen blijven hangen en ga je ook niet de exotische toer op. Mensen leven er niet alleen op het platteland, maar evengoed in de steden. Naast arme mensen is er ook een middenklasse en een rijke top. Probeer wat je in beeld wil brengen te vatten in één beeld. Fotograferen is keuzes maken.

Gebruik geen zwart-witvergelijkingen, ga op zoek naar herkenningspunten

Het tegenover elkaar plaatsen van 'ontwikkelde landen' en 'ontwikkelingslanden', vormt stereotypen, ... zowel over landen in het Zuiden als over landen in het Noorden. De werkelijkheid is niet zo eenduidig. Wij wonen niet allemaal in riante wijken en in het Zuiden leven niet alle mensen op vuilnisbelten. Armoede is bij ons misschien een minder zichtbaar maar daarom niet minder reëel probleem.

Gebruik actuele foto's

Dikwijls worden culturen voorgesteld zoals ze vroeger waren. Of stukjes folklore worden veralgemeend naar het dagelijkse leven van vandaag. Indianen lopen al lang niet meer rond met veren op hun hoofd, en Afrikanen dragen evenmin nog een strooien rokje. Als men in Afrika vertelt over Vlaanderen, heeft men het ook niet over boeren die met paard en kar naar hun akker trekken of over de eerste stoomtreinen.

Pas op met de 'blanke redder in nood'

Westerlingen worden nog altijd opgevoerd als de redders die al de problemen komen oplossen in het Zuiden. Hierbij gaat men voorbij aan twee zaken. Veel structurele problemen zijn mede veroorzaakt door het Noorden: door de kolonisatie vroeger, door oorlogen die gevoerd werden om in het bezit te blijven van grondstoffen, door onrechtvaardige handelsregulaties en door de negatieve kanten van globalisering nu. Duurzame oplossingen worden vaak door de eigen bevolking uitgewerkt en toegepast. Degelijk ontwikkelingswerk in het Zuiden vertrekt vanuit de gedachte dat mensen in het Zuiden zelf het beste weten wat er moet gebeuren en dat onze rol er vooral in bestaat hun plannen te ondersteunen. Probeer dit te weerspiegelen in de foto.

Vertrek vanuit gelijkenissen

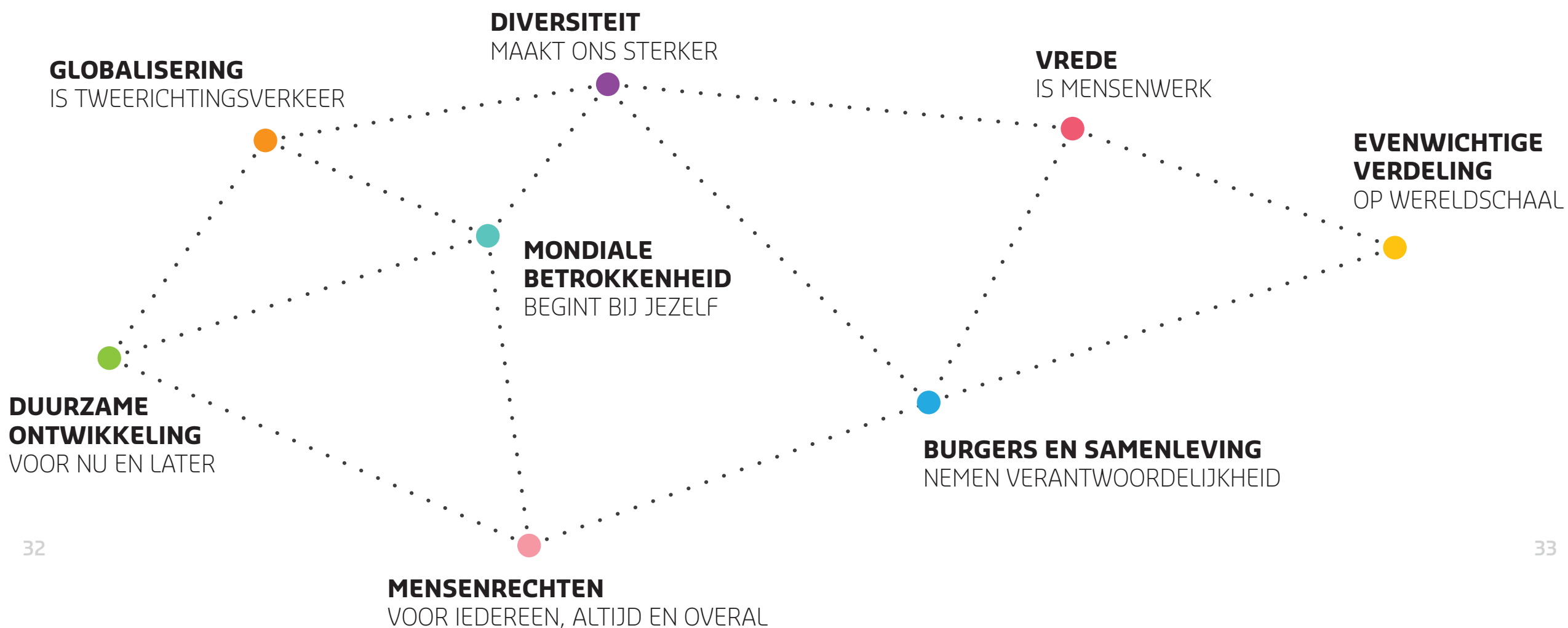
We hebben veel gemeenschappelijk met andere groepen en culturen, dat is wat ons als mensen verbindt. Vanuit die gelijkenissen vertrekken we wanneer we andere mensen willen benaderen. Hier vinden we een herkenbare aansluiting met onze eigen leefwereld. Wanneer we deze gemeenschappelijke basis duidelijk zien, kunnen we de verschillen ontdekken. Die verschillen geven kleur aan de andere cultuur.

Wat denkt de ander?

Wat vinden de mensen die op je foto staan of bij het onderwerp betrokken zijn van je foto? Herkennen zij zich in het beeld? Zullen ze blij of zelfs trots zijn op wat je toont? Of zou je je schamen om de foto te tonen? Als het eerste het geval is, ben je goed bezig. Denk je eerder het tweede, zoek dan maar een nieuwe foto.

WORD WERELDBURGER

Wereldhuis West-Vlaanderen

Colofon

Dit is een publicatie in opdracht van de deputatie van de Provincie West-Vlaanderen.

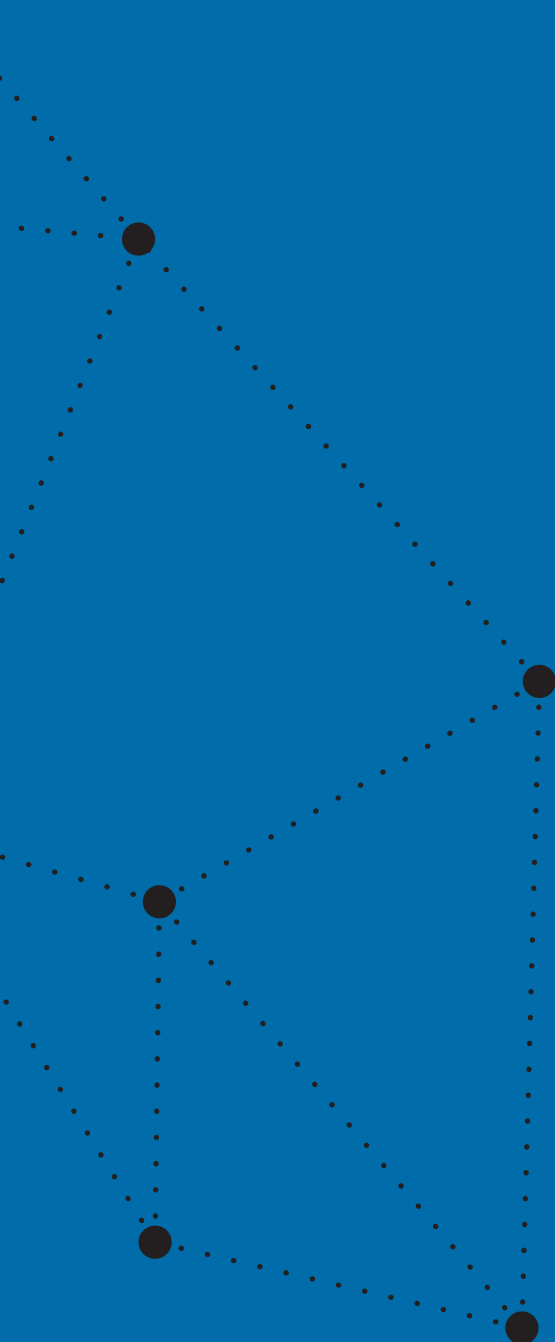
Redactionele coördinatie: Katrijn Compennolle en Jan Dessen, Wereldhuis West-Vlaanderen

Vormgeving en druk: Grafische Dienst, Provincie West-Vlaanderen

Copyright: Provincie West-Vlaanderen

Verantwoordelijke uitgever: Ann Tavernier, directeur Economie, Europese en Internationale Samenwerking Provincie West-Vlaanderen, Provinciehuis Boeverbos, Kon. Leopold III-laan 41, 8200 Sint-Andries

Wettelijk depotnummer: D/2018/0248/14

INSPIRATIEGIDS SPREKENDENDE BEELDEN UIT HET ZUIDEN

Wereldhuis West-Vlaanderen

Provinciaal forum voor relaties met het Zuiden

Hugo Verrieststraat 22

8800 Roeselare

☎ 051 26 50 50

✉ wereldhuis@west-vlaanderen.be

www.facebook.com/wereldhuiswv

www.west-vlaanderen.be/wereldhuis